

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนผู้ใหญ่สายอาชีพ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงกับความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ของแต่ละสาขาวิชา ในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงกับความคาดหวัง ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2526 ในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ 28 แห่ง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ซึ่งได้แก่ ครูผู้สอน ผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษาพิเศษ และเจ้าหน้าที่กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพแบบ Multistage Random Sampling โดยการแยกเอาประเภทโรงเรียนที่มีการสอนสาขาวิชาชีพประเภทเดียวกันมาไว้ด้วยกัน และสุ่มตัวอย่างแต่ละประเภทโรงเรียน โดยอาศัยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ทำให้ได้จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพจากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ 15 โรงเรียน เป็นจำนวน 823 คน ซึ่งผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามคืนและคัดเลือกแบบสอบถามที่ถูกต้อง สมบูรณ์แล้ว ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่ใช้ได้ทั้งหมด 643 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.13 ส่วนกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 28 คน ครูผู้สอน 58 คน ศึกษานิเทศก์ 15 คน เจ้าหน้าที่กองปฏิบัติการ 15 คน รวม 116 คน ผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามคืนได้ 97 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.61

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2527 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 2527 โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อคำนวณค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. การร้อยละ สำหรับข้อมูลที่ เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับคะแนนข้อกระทงที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังทุกข้อกระทง และทุกคำถามที่กำหนดในแบบสอบถาม
3. ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ของแต่ละสาขาวิชาชีพ
4. ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ

สภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ

5. ใช้การทดสอบค่าที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test, Independent)

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ

6. ใช้การทดสอบค่าที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test, Independent)

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ

สรุปผลการวิจัย

1. รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำนวน 643 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.4 มีอายุ 21 - 26 ปี มากที่สุด คือร้อยละ 57.70 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา ร้อยละ 46.50 มีอาชีพรับจ้างมากที่สุด คือร้อยละ 43.1 และสำหรับเหตุผลในการเข้ามาเรียนคือ เพื่อต้องการนำความรู้วิชาชีพไปเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 61.3

1.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีจำนวน 97 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.8 มีอายุ 39 ปีขึ้นไปมากที่สุด ถึงร้อยละ 49.45 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่ามากที่สุด คือร้อยละ 57.73 และมีอายุราชการ 16 ปีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.6

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพสาขาคหกรรม

2.1 คำนวณตัวครู

2.1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในค่านตัวครู ความสอดคล้องในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูมีความรู้และความสามารถในการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.03 ส่วนข้อที่มี

คะแนนน้อยที่สุดได้แก่ครู เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักฝึกคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย

2.68

2.1.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านักศึกษา ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูมีความรู้และความสามารถในการวิชาชีพที่สอน มีค่าเฉลี่ย 3.89 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมีความยุติธรรมในการให้คะแนน มีค่าเฉลี่ย 3.65

2.1.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังใน ค่านักศึกษา ของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านักศึกษา

2.2 ค่านักศึกษา

2.2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในค่านักศึกษา ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่นักศึกษาตั้งใจเรียนในระหว่างการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 2.91 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับเพื่อนนักศึกษาคู่กัน มีค่าเฉลี่ย 2.66

2.2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรมเห็นว่ สภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวัง ในค่านักศึกษา ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถประยุกต์และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย 3.77 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.56

2.2.3 จากการ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในค่านักศึกษาของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ

สาขาคหกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านักศึกษา

2.3 ค่านิยมและหลักสูตร

2.3.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในค่านิยมและหลักสูตร ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการให้นักศึกษานำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 2.88 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เวลาเรียนพอเพียงกับเนื้อหาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 2.30

2.3.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านิยมและหลักสูตร ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการให้นักศึกษานำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.85 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาและหลักสูตรเตรียมความรู้พื้นฐานให้นักศึกษาสามารถรับความรู้วิชาชีพเพิ่มเติมได้ มีค่าเฉลี่ย 3.65

2.3.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านิยมและหลักสูตรของนักศึกษายุใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังแยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

2.4 ค่านิยมการสอน

2.4.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในค่านิยมการสอน ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอน มีค่าเฉลี่ย 2.95 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้วิชาชีพเพิ่มเติมให้นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.09

2.4.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการ
จัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านี้อการสอน ความเชื่อมั่นในขอบเขตของ
ตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะทำให้เป็นอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาว่า
ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ โตะเรียนในห้องเรียนอยู่ในสภาพที่จัดการได้ดี ห้องเรียน
ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน อากาศถ่ายเทและสะอาดเรียบร้อย ตำราที่ใช้สอดคล้อง
คล่องกับเนื้อหาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.82 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เครื่องมือและ
วัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติมีความพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.56

2.4.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ
เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านี้อการสอน ของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่
สายอาชีพ สาขาคหกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน
ตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
ในทุกข้อกระทงของค่านี้อการสอน

2.5 ค่านี้อการวัดและประเมินผล

2.5.1 นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการ
จัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในค่านี้อการวัดและประเมินผล ความเชื่อมั่นใน
ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณาว่า
ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีพ
ก่อนจะมีการสอน มีค่าเฉลี่ย 2.86 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมีการประเมินผล
การเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.20

2.5.2 นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการจั
กการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านี้อการวัดและประเมินผล ความเชื่อมั่นในขอบเขต
ของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะทำให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของ
การผ่านวิชาชีพก่อนที่มีการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ มีการ
พิจารณาเกณฑ์ให้คะแนนร่วมกันระหว่างครูและนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.56

2.5.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ
เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านี้อการวัดและประเมินผลของ

นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจักระียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ในทุกขอกระทงของคานการวัคและประเมินผล

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจักระียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม

3.1 คานตัวครุ

3.1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการจักระียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริง ในคานตัวครุ ตามขอความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายขอพบว่าขอที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครุเปิดโอกาสให้นักศึกษซักถามเมื่อมีขอสงสัย มีค่าเฉลี่ย 3.11 ส่วนขอที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครุนำความรู้วิชาชีพใหม่ ๆ มาสอนเพิ่มเติมให้ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีค่าเฉลี่ย 2.71

3.1.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่าสภาพการจักระียนการสอน ตามสภาพที่คาดหวังในคานตัวครุ ตามขอความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายขอพบว่าขอที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครุเปิดโอกาสให้นักศึกษซักถามเมื่อมีขอสงสัยและครุมีความรู้และความสามารถในการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนขอที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครุมีความยุติธรรมในการให้คะแนน มีค่าเฉลี่ย 3.74

3.1.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจักระียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง ในคานตัวครุ ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจักระียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ในทุกขอกระทงของคานตัวครุ

3.2 คานตัวนักศึกษา

3.2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคหกรรม เห็นว่า สภาพการจักระียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริงในคานตัวนักศึกษา ตามขอความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายขอพบว่า ขอที่มี

คะแนนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาตั้งใจเรียนในระหว่างการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 2.87 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 2.68

3.2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคศสาทรกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวังในค่านักศึกษา ความซื่อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาชีพได้ความพื้นฐานความสามารถของตนและนักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาชีพได้ความความต้องการของตน มีค่าเฉลี่ย 3.82 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อปฏิบัติของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ย 3.70

3.2.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนความสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง ในค่านักศึกษา ของนักศึกษผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคศสาทรกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนความสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านักศึกษา

3.3 ค่านเนื้อหาและหลักสูตร

3.3.1 นักศึกษผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคศสาทรกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริงในค่านเนื้อหาและหลักสูตร ความซื่อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการให้นักศึกษานำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 2.89 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เวลาเรียนพอเพียงกับเนื้อหาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 2.45

3.3.2 นักศึกษผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาคศสาทรกรรม เห็นว่า สภาพการการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวังในค่านเนื้อหา และหลักสูตร ความซื่อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการให้นักศึกษานำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.83

ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาและหลักสูตร วิชาชีพใหม่ที่จัดสอนเป็นรายวิชาที่มีความ ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.70

3.3.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ จัดการ เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่าน เนื้อหาและหลักสูตร ของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาอุตสาหกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการ จัดการ เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่าน เนื้อหาและหลักสูตร

3.4 ค่านสื่อการสอน

3.4.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาอุตสาหกรรม เห็นว่า สภาพการ จัดการ เรียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริง ในค่านสื่อการสอน ตามข้อความ ในขอบเขตของ ตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงและเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอน มีค่า เฉลี่ย 2.88 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และ หนังสืออ่านเพิ่มเติมเสริมความรู้ด้านวิชาชีพให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 2.17

3.4.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาอุตสาหกรรม เห็นว่าสภาพ การจัดการ เรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านสื่อการสอน ตามข้อความในขอบเขตของ ตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ค่าราที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.85 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่ม เติมความรู้ด้านวิชาชีพให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.65

3.4.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ จัดการ เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านสื่อการสอน ของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายอาชีพ สาขาอุตสาหกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการ จัดการ เรียน การสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านสื่อการสอน

3.5 ค่านการวัดและประเมินผล

3.5.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาอุตสาหกรรม เห็นว่า สภาพ การจัดการ เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในค่านการวัดและประเมินผล ตามข้อความ

ในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่าน วิชาชีวก่อนจะมีการสอน มีค่าเฉลี่ย 2.97 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมีการ ประเมินผลการเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.23

3.5.2 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุ 35 ปี สาขาอุตสาหกรรม เห็นว่า สภาพ การจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวัง ในค่านการวัดและประเมินผลตามข้อความใน ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของ การผ่านวิชาชีวก่อนจะมีการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.85 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ มีการพิจารณาเกณฑ์ให้คะแนนร่วมกันระหว่างครูและนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.56

3.5.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดการ เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านการวัดและประเมินผล ของ นักศึกษาผู้ใหญ่อายุ 35 ปี สาขาอุตสาหกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด การเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แคลงกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านการวัดและประเมินผล

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพ ที่เป็นจริงและความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่อายุ 35 ปี สาขาเกษตรกรรม

4.1 คำนตัวครู

4.1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุ 35 ปี สาขาเกษตรกรรม เห็นว่าสภาพการ จัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในค่านตัวครู ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ ครูมีการจูงใจให้นักศึกษาสนใจต่อการเรียนการสอน และครูเปิดโอกาสให้นักศึกษา ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ย 3.10 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ครูนำความรู้วิชาชีพ มาสอนเพิ่มเติมให้ตามความต้องการของนักศึกษา และครูนำความรู้วิชาชีพใหม่ ๆ มาสอน เพิ่มเติมให้ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีค่าเฉลี่ย 2.60

4.1.2 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุ 35 ปี สาขาเกษตรกรรม เห็นว่าสภาพ การจัดการเรียนการสอน ตามสภาพที่คาดหวังในค่านตัวครูตามข้อความในขอบเขตของตัวแปร

ที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูมีความยุติธรรมในการให้คะแนน ครูมีความรู้และความสามารถ ในวิชาชีพที่สอน มีค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมาสอนตรงตามเวลา สม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.75

4.1.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ วิชาการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในก้านตัวครูของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ วิชาการสอน ตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของก้านตัวครู

4.2 ก้านตัวนักศึกษา

4.2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม เห็นว่าสภาพการ จัดการ วิชาการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในก้านตัวนักศึกษาคำขอความในขอบเขตของ ตัวแปร ที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนน มากที่สุดได้แก่ นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 3.05 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.70

4.2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม เห็นว่า สภาพ การจัดการ วิชาการสอน ตามสภาพที่คาดหวังในก้านตัวนักศึกษา คำขอความในขอบเขตของ ตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาชีพได้ตามพื้นฐานความสามารถของตน มีค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ และนักศึกษานักปฏิบัติค่านิยมระเบียบข้อปฏิบัติของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ย 3.75

4.2.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ วิชาการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง ในก้านตัวนักศึกษา ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ วิชาการสอนตามสภาพ ที่เป็นจริง และความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อ กระทงของ ก้านตัวนักศึกษา

4.3 ก้านเนื้อหาและหลักสูตร

4.3.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม เห็นว่าสภาพ การจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในก้านเนื้อหาและหลักสูตร ความซื่อความใน ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ ต้องการให้นักศึกษานำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.05 ส่วนข้อที่มีคะแนน น้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนมีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย

2.35

4.3.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม เห็นว่า สภาพ การจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในก้านเนื้อหาและหลักสูตรความซื่อความในขอบเขต ของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาในภาคทฤษฎีสอดคล้องกับการฝึกทักษะในภาค ปฏิบัติ ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนมีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ เดิมของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.60

4.3.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในก้านเนื้อหาและหลักสูตร ของนักศึกษา ผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ เรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของก้านเนื้อหาและหลักสูตร

4.4 ก้านสื่อการสอน

4.4.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม เห็นว่าสภาพ การจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในก้านสื่อการสอน ความซื่อความในขอบเขตของ ตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนน มากที่สุดได้แก่ อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอน มีค่าเฉลี่ย 3.10 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการ เผยแพร่ความรู้วิชาชีพเพิ่มเติม ให้แก่นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 1.85

4.4.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวังในค่านส์การสอน ความซ้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ฤปรณการ สอนที่ครูใช้สื่อคล้องกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิชาชีพของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.60

4.4.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนความสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในค่านส์การสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนความสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านส์การสอน

4.5 ค่านการวัดและประเมินผล

4.5.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนความสภาพที่เป็นจริงในค่านการวัดและประเมินผลตามซ้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์ และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีพก่อนจะมีการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.05 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมีการประเมินผลการเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.15

4.5.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนความสภาพที่คาดหวังในค่านการวัดและประเมินผลตามซ้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีพก่อนจะมีการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมีการประเมินผลการเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.55

4.5.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนความสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในค่านการวัดและประเมินผล ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาเกษตรกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน

การสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของคำถามการวัดและประเมินผล

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม

5.1 คำถามทั่วๆไป

5.1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในคำถามทั่วๆไป ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงและ เมื่อพิจารณาข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่สอน มีค่าเฉลี่ย 3.26 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูนำความรู้วิชาชีพใหม่ ๆ มาสอนเพิ่มเติมให้ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีค่าเฉลี่ย 2.68

5.1.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ตามสภาพที่คาดหวังในคำถามทั่วๆไป ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูมีความรู้และความสามารถในวิชาชีพที่สอน มีค่าเฉลี่ย 3.87 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูควบคุมการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ย 3.70

5.1.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง ในคำถามทั่วๆไปของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของคำถามทั่วๆไป

5.2 คำถามนักศึกษา

5.2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริงในคำถามนักศึกษา ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณาข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่นักศึกษากังใจเรียนในระหว่างการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.10 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.67

5.2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวังในค่านักศึกษา ความข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาชีพได้ตามความต้องการของคนที่ค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อปฏิบัติของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ย 3.57

5.2.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในค่านักศึกษา ของนักศึกษาผู้ใหญ่ อายุอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านักศึกษา

5.3 ค่านี้อหาและหลักสูตร

5.3.1 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในค่านี้อหาและหลักสูตร ความข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กองการให้ นักศึกษานำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 2.97 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เวลาเรียนพอเพียงกับเนื้อหาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 2.56

5.3.2 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านี้อหา และหลักสูตร ความข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาในภาคทฤษฎีสอดคล้องกับการฝึกทักษะในภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 3.85 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาและหลักสูตรวิชาชีพใหม่ ที่จัดสอนสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.68

5.3.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านี้อหา และหลักสูตรของนักศึกษาผู้ใหญ่ อายุอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ

เรียนการ สอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของ คำน เน้นหาและหลักสูตร

5.4 คำนสื่อการ สอน

5.4.1 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุ ๓๕ ปี สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในคำนสื่อการ สอน ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ข้อเรียนในห้องเรียนอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ที่มีค่าเฉลี่ย 2.97 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการแสดงผลงานวิชาชีพของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.23

5.4.2 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุ ๓๕ ปี สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในคำนสื่อการ สอน ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ข้อเรียนอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี มีค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ด้านวิชาชีพให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.63

5.4.3 จากการ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในคำนสื่อการ สอนของนักศึกษาผู้ใหญ่อายุ ๓๕ ปี สาขาพาณิชยกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของ คำนสื่อการ สอน

5.5 คำนการ ฝึกและประเมินผล

5.5.1 นักศึกษาผู้ใหญ่อายุ ๓๕ ปี สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในคำนการ ฝึกและประเมินผล ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ การทดสอบแต่ละครั้งครูผู้สอนจะแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าก่อนเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.90 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมีการประเมินผลการเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.23

5.5.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวังในด้านการวัดและประเมินผล ความซื่อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ ครูนำคะแนนมาแจ้งให้นักศึกษาทราบภายหลังจากการทดสอบเสมอ และครูประเมินผลการเรียนจากการรู้จักรับผิดชอบในการทำงานของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.75 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมีการประเมินผลการเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.57

5.5.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในด้านการวัดและประเมินผลของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของด้านการวัดและประเมินผล

6. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม

6.1 ด้านตัวครู

6.1.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริงในก้านตัวครู ความซื่อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ย 3.36 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูนำความรู้วิชาชีพใหม่ ๆ มาสอนเพิ่มเติมให้ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีค่าเฉลี่ย 2.85

6.1.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวังในก้านตัวครู ความซื่อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ย 3.85 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมาสอนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย

6.1.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน การสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในก้านตัวครู ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพ ที่เป็นจริง และความคาดหวัง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของก้านตัวครู

6.2 ก้านตัวนักศึกษา

6.2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่า สภาพการ จัดการเรียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริงในก้านตัวนักศึกษา ตามข้อความในขอบเขตของ ตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนน มากที่สุดได้แก่ นักศึกษาใ้ไม่มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับเพื่อนนักศึกษา ด้วยกัน มีค่าเฉลี่ย 3.08 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลา สม่่าเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.51

6.2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่า สภาพการจก การเรียนการสอน ตามสภาพที่คาดหวังในก้านตัวนักศึกษา ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปร ที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาชีพได้จากพื้นฐานความสามารถของตน มีค่าเฉลี่ย 3.70 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.51

6.2.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน การสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในก้านตัวนักศึกษา ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ จัดการเรียนการสอนตาม สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของก้านตัวนักศึกษา

6.3 ก้านเนื้อหาและหลักสูตร

6.3.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่า สภาพ การจัดการเรียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริงในก้านเนื้อหาและหลักสูตรตามข้อความใน ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาที่จัดสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ต้องการให้นักศึกษานำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.01 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เวลาเรียนพอเพียงกับเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ย 2.53

6.3.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวัง ในค่านี้อาหาและหลักสูตร ความข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะทำให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาและหลักสูตรวิชาใหม่ที่จัดสอนเป็นรายวิชา มีความยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และเนื้อหาวิชาที่เน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ย 3.78 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาที่จัดสอนทันสมัยสอดคล้องสภาพสังคมในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 3.63

6.3.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง ในค่านี้อาหาและหลักสูตร ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกช่องทางของค่านี้อาหาและหลักสูตร

6.4 ค่านี้อาหาการสอน

6.4.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริงในค่านี้อาหาการสอน ความข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ย 3.05 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ มีค่าเฉลี่ย 2.36

6.4.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวังในค่านี้อาหาการสอน ความข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติมีความพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.82 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างพอเพียง

และโรงเรียนจักทาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ด้านวิชาชีพให้
นักศึกษาอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.73

6.4.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในค่านี้อการสอนของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ
สาขาศิลปกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตาม
สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
ในทุกช่องทางของค่านี้อการสอน

6.5 ค่านการวัดและประเมินผล

6.5.1 นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่าสภาพการจก
การเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในค่านการวัดและประเมินผลตามข้อความในขอบเขต
ของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า
ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่การทดสอบแต่ละครั้งครูผู้สอนจะแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า
ก่อนเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.01 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษา
ประเมินผลการทำงานของตนเอง มีค่าเฉลี่ย 2.63

6.5.2 นักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม เห็นว่าสภาพการจก
การเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านการวัดและประเมินผล ตามข้อความในขอบเขต
ของตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะทำให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูประเมินผลการเรียนจากการรู้จักรับผิดชอบในการ
ทำงานของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.84 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ มีการพิจารณา
เกณฑ์ให้คะแนนร่วมกันระหว่างครูและนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.55

6.5.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านการวัดและประเมินผล ของนักศึกษานักศึกษา
ผู้ใหญ่สายอาชีพ สาขาศิลปกรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
($p < .01$) ในทุกช่องทางของค่านการวัดและประเมินผล

7. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังของ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ สายอาชีพ

7.1 กำนค้ครู

7.1.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในกำนค้ครู ความขอความในขอบเขตของค้แปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย และครูมีความรู้และความสามารถในการวิชาชีพที่สอน มีค่าเฉลี่ย 3.28 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูนำความรู้วิชาชีพใหม่ ๆ มาสอนเพิ่มเติมให้ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีค่าเฉลี่ย 2.85

7.1.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ตามสภาพที่คาดหวังในกำนค้ครู ความขอความในขอบเขตของค้แปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูมีการวางแผนการสอนล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ย 3.90 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูนำความรู้วิชาชีพใหม่ ๆ มาสอนเพิ่มเติมให้ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีค่าเฉลี่ย 3.77

7.1.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในกำนค้ครูของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของกำนค้ครู

7.2 กำนค้นักศึกษา

7.2.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในกำนค้ค้ศึกษาคความขอความในขอบเขตของค้แปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาชีพได้ตามพื้นฐานความสามารถของตน มีค่าเฉลี่ย 3.02 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ

มีค่าเฉลี่ย 2.44

7.2.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการ
จัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในคานตัวนักศึกษา ความชอบความในขอบเขตของตัวแปร
ที่ศึกษา โดยส่วนรวม อยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาารายข้อพบว่า ข้อที่มี
คะแนนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถประยุกต์และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

มีค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ
มีค่าเฉลี่ย 3.69

7.2.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในคานตัวนักศึกษา ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัด
การศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของคานตัวนักศึกษา

7.3 คานเนื้อหาและหลักสูตร

7.3.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการ
จัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในคานเนื้อหาและหลักสูตรตามชอบความในขอบเขต
ของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณาารายข้อพบว่า ข้อที่
มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาในภาคทฤษฎีสอดคล้องกับการฝึกทักษะในภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย
3.11 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เวลาเรียนพอเพียงกับเนื้อหาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย
2.76

7.3.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการ
จัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในคานเนื้อหาและหลักสูตร ความชอบความในขอบเขต
ของตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาารายข้อ
พบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลัก
สูตรที่ตองการให้นักศึกษานำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.87 ส่วนข้อที่
มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาและหลักสูตรวิชาชีพใหม่ที่จัดสอนเป็นรายวิชามีความยืดหยุ่นและ
สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.76

7.3.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านี้อาหาและหลักสูตร ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านี้อาหาและหลักสูตร

7.4 ค่านี้อาหาการสอน

7.4.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในค่านี้อาหาการสอนข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณาารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ย 3.09 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ด้านวิชาชีพให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 2.33

7.4.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านี้อาหาการสอน ข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ห้องเรียนส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน อากาศถ่ายเทและสะอาดเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย 3.87 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเผยแพร่ความรู้วิชาชีพเพิ่มเติมให้นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.71

7.4.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในค่านี้อาหาการสอนของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของค่านี้อาหาการสอน

7.5 ค่านี้อาหาการวัดและประเมินผล

7.5.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในค่านี้อาหาการวัดและประเมินผล ข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนน

มากที่สุดได้แก่ ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีพก่อนจะมีการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.10 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ มีการพิจารณาเกณฑ์ให้คะแนนร่วมกันระหว่างครูและนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.42

7.5.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านการวัดและประเมินผล ตามข้อความในขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีพ ก่อนจะมีการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ มีการพิจารณาเกณฑ์ให้คะแนนร่วมกันระหว่างครูและนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.52

7.5.3 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในค่านการวัดและประเมินผล ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริงและ ความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกขอกระทงของค่านการวัดและประเมินผล

8. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพการจัดการเรียนการสอน ตามสภาพที่เป็นจริงระหว่างนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ

8.1 ค่านตัวครู

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในค่านตัวครูของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่ามีบางขอกระทงที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ เรื่องครูมีความยุติธรรมในการให้คะแนน ครูมีการจูงใจให้นักศึกษาสนใจต่อการเรียนการสอน ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาเข้าใจง่าย ครูควบคุมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติอย่างใกล้ชิด ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ครูมีความรู้และความสามารถในการสอน ครูนำความรู้วิชาชีพมาสอนเพิ่มเติมให้ ความความต้องการของนักศึกษา

8.2 คำนวนักศึกษา

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริงในค่านักศึกษา ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่า มีบางข้อกระทงที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ เรื่องนักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ นักศึกษาตั้งใจเรียนในระหว่างการเรียนการสอน นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาที่ได้อ่าน พื้นฐานความสามารถของตน นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาที่ได้อ่านความต้องการของตน

8.3 ค่านเนื้อหาและหลักสูตร

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริงในค่านเนื้อหาและหลักสูตรของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่ามีบางข้อกระทงที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ เรื่องเนื้อหาและหลักสูตรเตรียมความรู้พื้นฐานให้นักศึกษา สามารถรับความรู้วิชาที่สอนเพิ่มเติมได้ เนื้อหาในภาคทฤษฎีสอดคล้องกับการฝึกทักษะในการปฏิบัติ เวลาเรียนเพียงพอกับเนื้อหาวิชาชีพ เนื้อหาวิชาชีพที่จัดสอนมีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษา เนื้อหาวิชาชีพเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี

8.4 ค่านการสื่อการสอน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริงในค่านการสื่อการสอน ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่ามีบางข้อกระทงที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ เรื่องโรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติมีความพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้งานได้ ค่าราที่ใช้อยู่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาชีพ โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้วิชาชีพเพิ่มเติมให้นักศึกษา โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิชาชีพของนักศึกษา

8.5 ค่านการวัดและประเมินผล

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่เป็นจริงในค่านการวัดและประเมินผลของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่

เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่ามีบางข้อกระทงที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพียงพทางสถิติ ($p < .05$) โท่แก่เรื่องครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีพก่อนจะมีการสอน การทดสอบแต่ละครั้งครูผู้สอนจะแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าก่อนเสมอ ครูนำผลคะแนนมาแจ้งให้นักศึกษาทราบภายหลังจากการทดสอบเสมอ หลังจากการทดสอบแล้วครูผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกเสมอ ครูมีการประเมินผลการเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ ครูประเมินผลการเรียนจากผลงานของการฝึกทักษะในภาคปฏิบัติ ครูประเมินผลการเรียนจากการรู้จักรับผิดชอบในการทำงานของนักศึกษา

9. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ

9.1 คำนัตัวครู

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวัง ในค่านัตัวครู ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่ามีบางข้อกระทงที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โ่แก่เรื่องครูมีการจูงใจให้นักศึกษาสนใจต่อการเรียนการสอน ครูมีการวางแผนการสอนล่วงหน้า

9.2 คำนัตัวนักศึกษา

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวัง ในค่านัตัวนักศึกษา ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

9.3 คำนัเนื้อหาและหลักสูตร

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่คาดหวังในค่านัเนื้อหาและหลักสูตร ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

($p > .05$)

9.4 ก้านสื่อการสอน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวังในก้านสื่อการสอน ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่ามีบางข้อกระทงที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่เรื่องเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติมีความพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิชาชีพ ของนักศึกษา

9.5 ก้านการวัดและประเมินผล

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ความสภาพที่คาดหวัง ในก้านการวัดและประเมินผลของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

อภิปรายผล

1. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เป็นเพศหญิงส่วนมาก มีอายุระหว่าง 21 - 26 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง และมีเหตุผลในการเข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่คือ เพื่อต้องการนำความรู้วิชาชีพไปเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ส่วนใหญ่จะมีอาชีพอยู่แล้ว และประกอบอาชีพในเวลาว่างวัน จึงมาเข้าเรียนในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพในเวลาว่างคืน หรือ นอกเวลาว่าง ก็เพราะจะได้นำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันต่อไป ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ก็จะมีจุดมุ่งหมายในการเข้ามาศึกษาในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ คือต้องการนำความรู้วิชาชีพไปประกอบเป็นอาชีพหลัก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนัส แสงเรือง (2525 : 47) ที่ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคืนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และพบว่านักศึกษาเข้ามาเรียน เพราะต้องการความรู้เพื่อนำไปปรับปรุงชีวิตของตนเองมากที่สุด รองลงไปคือ ต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ในทุกด้านคือ ด้านตัวครู ด้านตัวนักศึกษา ด้านเนื้อหาและหลักสูตร ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพทุกสาขาวิชาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) ในทุกข้อกระทงของทุกด้าน โดยความคาดหวังสูงกว่าสภาพที่เป็นจริง

ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใจตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ และความคาดหวังของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้สภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามข้อความในแบบสอบถามซึ่งแสดงว่า โดยส่วนรวมนั้น ถึงแม้ว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพทุกสาขาวิชาชีพ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนในคานต่าง ๆ ดังกล่าวจะอยู่ในเกณฑ์พอใจ และตามข้อความที่กำหนดให้ตอบแล้วก็ตาม นักศึกษาก็ยังปรารถนาให้สภาพการจัดการเรียนการสอนในคานต่าง ๆ เหล่านี้ได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้นไปอีก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิภูด เลิศมงคลตระกูล (2524 : 66) เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 3 - 4 ในเขตการศึกษา 10 ว่านักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 3 - 4 ในเขตการศึกษา 10 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นไปค่อนข้างสูง ทั้งในคานหลักสูตร ตัวครู ตัวนักศึกษา และสื่อการสอน ซึ่งหมายความว่านักศึกษาต้องการให้สภาพการเรียนการสอนในคานต่าง ๆ ดังกล่าวได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ดีขึ้น และมีประสิทธิภาพสูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ทุกสาขาวิชาชีพ มีความเห็นว่า ในการจัดสภาพการเรียนการสอนคานตัวครูนั้น อยู่ในเกณฑ์เป็นจริงมากกว่าคานอื่นใด และยังปรารถนาให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นไปอีก โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับตัวครูคือ ขอให้ครูมีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพที่สอนและขอให้ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ทั้งนี้เพราะการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพเป็นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี มุ่งให้ผูเรียนได้รับการฝึกทักษะจนเกิดความชำนาญ หากจะให้การสอนประสบความสำเร็จ ครูจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามทันทีเมื่อมีข้อสงสัย เพื่อนักศึกษา

จะได้เข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ส่วนเรื่องความรู้ความสามารถของครูในวิชาชีพที่ตนสอนนั้น ถ้าครูผู้สอนมอง การเรียนของนักศึกษาจะประสบความสำเร็จอย่างเห็นได้ชัดในระยะเวลาไม่นานนัก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นวลเส้นท์ วงศ์เชิขธรรม (2522 : 172 - 180) ที่ได้ศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมครูผู้สอนไว้ว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ ระบุ 1 - 5 มีความต้องการด้านการเรียนการสอนเกี่ยวกับตัวครูผู้สอนในเกณฑ์สูงมาก และค่านิยมของตัวครูผู้สอนที่นักศึกษาต้องการมากที่สุดคือ ต้องการให้ครูเอาใจใส่ให้นักศึกษาใหม่มากในขณะที่เรียน และต้องการให้ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามอภิปรายในชั้นเรียนใหม่

สำหรับในเรื่องสื่อการสอนนั้น พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพทุกสาขาต่างเห็นว่า ยังอยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสมและอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของตนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ วัสดุฝึกงานในภาคปฏิบัติไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา วัสดุทางขึ้นอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
- ขนาดของโรงฝึกงานมีขนาดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา
- โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีให้นักศึกษาได้ยังไม่เพียงพอ

- การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ เช่น นิทรรศการมีไม่เพียงพอ

จากปัญหาในค่านิยมการสอนดังกล่าวอันอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ทำให้การศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และสอดคล้องกับการวิจัยของ มนัส แสงเรือง (2525 : 70) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการ ออกกลางคืนของนักศึกษาออกกลางคืน ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ พบว่า องค์ประกอบ ประการหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคืนคืออุปกรณ์การสอนหรือวัสดุฝึกงานมีไม่เพียงพอและ ที่มีอยู่ก็ไม่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับรายงานของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ฉะเชิงเทราที่กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ฉะเชิงเทรา ออกกลางคืนคือ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีไม่เพียงพอ และที่มีอยู่ชำรุดเสียหาย ขาดคุณภาพเนื่องจากใช้มานาน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ลาออกกลางคืน

ก่อนที่จะเรียนจบหลักสูตร

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง กับความคาดหวัง ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ในทุกด้าน คือ ด้านตัวครู ด้านตัวนักศึกษา ด้านเนื้อหาและหลักสูตร ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ในทุกข้อกระทงของทุกด้าน โดยความคาดหวังสูงกว่าสภาพที่เป็นจริง แสดงว่าโดยส่วนรวมผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เห็นว่า ถึงแม้สภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานต่าง ๆ ดังกล่าวจะอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง ความขอความที่กำหนดให้ตอบแล้วก็ตาม ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาก็ยังปรารถนาให้สภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานต่าง ๆ เหล่านั้น อยู่ในเกณฑ์ที่สูงขึ้นไปอีกเช่นเดียวกับนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบ็ญจพร ใจเทียมศิลป์ (2526 : 146) เรื่องบทบาทที่คาดหวังและที่ปฏิบัติจริงของผู้สอน การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3 - 4 ความทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร และพบว่า บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3 - 4 ความทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า คะแนนเฉลี่ยของบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของบทบาทที่ปฏิบัติจริงทุกด้าน

นอกจากนี้ จากการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และก็ยังให้ความสำคัญต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรื่องตัวครู เช่นเดียวกับนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องตัวครู ถึงการจัดการศึกษา การเรียนการสอนอันมีประสิทธิภาพ ดังที่ โคลส์ (Coles 1977 : 90 - 91) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ ครูต้องจัดกิจกรรมโดยเร้าความสนใจของผู้เรียน ควบคู่กับทฤษฎีใหม่ ๆ และครูควรจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้ความสนใจในเรื่องตัวครูเป็นพิเศษ

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ระหว่าง นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ กับ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ มีความคิดเห็นบางข้อของแต่ละงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

($p < .05$) ไม่ว่าจะเป็น กำนต้วครู กำนต้วนักศึกษา กำนเนื้อหาและหลักสูตร กำนสื่อการสอน กำนการวัดและประเมินผล ดังผลสรุปต่อไปนี้คือ

ในกำนต้วครูนั้น ข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ครูมีความยุติธรรมในการให้คะแนน ครูมีการจูงใจให้นักศึกษาสนใจต่อการเรียนการสอน ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่าย ครูควบคุมการเรียนการสอน ภาคนปฏิบัติอย่างใกล้ชิด ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ครูมีความรู้และความสามารถในวิชาชีพที่สอน ครูนำความรู้วิชาชีพมาสอนเพิ่มเติมให้ตามความต้องการของนักศึกษา

กำนต้วนักศึกษา ข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ นักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาชีพได้ตามพื้นฐานความสามารถของตน และนักศึกษาสามารถเรียนรู้วิชาชีพได้ตามความต้องการของตน

กำนเนื้อหาและหลักสูตร ข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ เนื้อหาและหลักสูตร เตรียมความรู้พื้นฐานให้นักศึกษาสามารถรับความรู้วิชาชีพอื่นเพิ่มเติมได้ เนื้อหาวิชาชีพที่จักสอนทันสมัยสอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน เนื้อหาในภาคทฤษฎี สอดคล้องกับการฝึกทักษะในภาคปฏิบัติ เวลาเรียนพอเพียงกับเนื้อหาวิชาชีพ เนื้อหาและหลักสูตรวิชาชีพใหม่ที่จักสอนเป็นรายวิชาที่มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เนื้อหาวิชาชีพที่จักสอนมีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษา และเนื้อหาวิชาชีพเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี

กำนสื่อการสอน ข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติมีความพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ตำราที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาชีพ โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ วิชาชีพเพิ่มเติมให้นักศึกษา และโรงเรียนมีการจัดนิทรรศการ

แสดงผลงานวิชาชีพของนักศึกษา

กานการวัดและประเมินผล มีช่วงข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่ ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีพก่อนจะมีการสอน การทดสอบแต่ละครั้งครูผู้สอนจะแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าก่อนเสมอ ครูนำผลคะแนนมาแจ้งให้นักศึกษาทราบภายหลังจากการทดสอบเสมอ หลังจากการทดสอบแล้วครูผู้สอนให้นักศึกษาทราบภายหลังจากการทดสอบเสมอ หลังจากการทดสอบแล้วครูผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกเสมอ ครูมีการประเมินผลการเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ ครูประเมินผลการเรียนจากผลงานของการฝึกทักษะในภาคปฏิบัติ และครูประเมินผลการเรียนจากการรู้จักรับผิดชอบในการทำงานของนักศึกษา

ผลจากการวิจัยที่พบนี้อาจเนื่องมาจากบทบาทของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ดำรงอยู่ในสภาพที่แตกต่างกัน นักศึกษาผู้ใหญ่อยู่ในฐานะผู้รับ ส่วนผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเป็นฝ่ายให้ จึงทำให้มีความคิดเห็นในสภาพการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ผู้รับอยากรับมาก ๆ และผู้ให้ออยากให้เท่าที่เป็นอยู่ นักศึกษาผู้ใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาโดยตรงย่อมเข้าใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ลึกซึ้งกว่า

นอกจากนั้นความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด และเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่บุคคลทุกคนมีอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จึงอาจมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนตามที่ เป็นจริงแตกต่างออกไปจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เป็นที่น่าสังเกตว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จะมีความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ยกเว้นเพียงเรื่องเดียวคือ ในเรื่องนักศึกษามาเรียนตรงตามเวลาสม่ำเสมอ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่า ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาคิดว่าการที่ตนมาเรียนไม่ตรงเวลานั้น เป็นเรื่องธรรมดา เนื่องจากตนเองก็เป็นผู้ใหญ่แล้วและต้องทำงานในเวลากลางวัน จึงอาจมาเรียนไม่ตรงเวลาไปบ้าง

5. การเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระหว่างนักศึกษายุ่งสายอาชีพ กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษายุ่งสายอาชีพ พบว่าความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ กานตัวครู

ค่านักศึกษา ค่านเนื้อหาและหลักสูตร ค่านการสอน และค่านการวัดและประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ที่อยากให้เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งหมายความว่า ทั้งนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ต้องการให้มีการปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ให้ดียิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อความในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นส่วนใหญ่ ไต่มาจากหลักการแนวคิดและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ สายอาชีพ ที่มีประสิทธิภาพ และเป็นหลักการที่สมควรจะปฏิบัติ ทำให้ทั้งนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา มีความปรารถนาให้จัดการเรียนการสอนดังกล่าว เป็นไปตามข้อกระทงส่วนใหญ่ที่ผู้วิจัยเขียนไว้ในแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพเฉพาะ ค่านค่านครู และค่านสื่อการสอนบางข้อ เหนือที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ส่วนในค่านนักศึกษาค่านเนื้อหาและหลักสูตร และค่านการวัดและประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) ซึ่งอาจเป็นเพราะความคาดหวังของบุคคลแต่ละบุคคลในสิ่งเดียวกันอาจแตกต่างกันได้ เกตเซล และคณะ (Getzels and others, 1968 : 77) ก็ได้ให้ความเห็นว่า ความคาดหวังของบุคคลย่อมแตกต่างกันออกไป เพราะคนเราอาจมีความคิดและความต้องการต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่ความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาอาจแตกต่างกันได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ในกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวม มีสภาพการจัดการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ที่พอใจ ทั้งในค่านค่านครู ค่านค่านนักศึกษาค่านเนื้อหาและหลักสูตร และค่านการวัดและประเมินผล

2. เนื่องจากผลการวิจัยระบุว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการสอน ในบางเรื่องยังมีปัญหาอยู่ ได้แก่ โรงเรียนชาควัสดุอุปกรณ์การสอน เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติไม่พอเพียงกับจำนวนนักศึกษา เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ก็ โรงเรียนงานมีขนาดไม่เพียงพอกับจำนวนของนักศึกษา โรงเรียนขาดการจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ด้านวิชาชีพ ให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ โรงเรียนขาดการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้วิชาชีพเพิ่มเติมให้นักศึกษา และโรงเรียนยังขาดการจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิชาชีพของนักศึกษา เนื่องจากการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพดังกล่าวเป็นการศึกษาที่เน้นการลงมือปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ดังนั้นสื่อการสอนไม่ว่าจะจะเป็นอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ก็ หรือสื่อการสอนที่คนนำมาใช้ก็จึงเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีการแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆเหล่านี้ เพื่อให้การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. ถึงแม้ว่าผลการวิจัยจะระบุว่า ครูมีการนำความรู้วิชาชีพใหม่ๆมาสอนเพิ่มเติมให้ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าเรื่องอื่นๆในด้านเดียวกัน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความเจริญและเทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ความรู้ที่นักศึกษาได้รับ อาจจะล้าสมัย และไม่เหมาะสมกับสภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ครูจึงควรเป็นผู้ที่ทันยุคทันสมัย รู้จักคัดแปลงนำความรู้วิชาชีพใหม่ๆมาสอนเพิ่มเติมให้นักศึกษาอยู่เสมอ

5. เนื่องจากผลการวิจัยระบุว่า เวลาเรียนยังไม่เพียงพอกับเนื้อหาวิชาชีพ เวลาเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ นักศึกษาผู้ใหญ่แต่ละคนจะมีพื้นฐานความสามารถที่แตกต่างกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจึงควรจะตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องการจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับพื้นฐานความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ด้วย

6. จากผลการวิจัยระบุว่า ครูยังไม่มีการประเมินผลการเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ การประเมินผลดังกล่าวจะทำให้ผู้ที่จัดการศึกษาทราบถึงปัญหาต่างๆโดยรวดเร็ว ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างทันการณ์ ครูก็จะได้ทราบว่าตนเองนั้นสอนเป็นอย่างไร ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขการสอนของคนอย่างไร รวมทั้งนักศึกษาเองก็จะได้ทราบความก้าวหน้าของตนเองอีกด้วย อันจะเป็นแรงเสริมต่อการเรียนรู้ของคนต่อไป

7. นอกจากนั้นจากผลการวิจัยยังระบุว่า ครูและนักศึกษาขาดการพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนร่วมกัน ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จากหลักการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกิจกรรมต่างๆไม่ว่าจะเป็นกระบวนการเรียนการสอน การประเมินผลนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้และทัศนคติของนักศึกษา และยังเป็นการสนับสนุนให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นในความคิด ความสามารถของตนเอง เรียนรู้ได้ตามพื้นฐานความสามารถของตน ตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้อีกด้วย ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรเร่งปรับปรุงในเรื่องดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบผู้ใหญ่สายอาชีพ ในเขตการศึกษาอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับเขตกรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการติดตามผลนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนศึกษานอกระบบผู้ใหญ่สายอาชีพ เพื่อศึกษาวานักศึกษาได้นำความรู้ดังกล่าวไปใช้ได้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่
3. ควรจะได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมืออื่นๆประกอบ เช่นการสัมภาษณ์ ศึกษาเจาะลึกลงไปในการคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบผู้ใหญ่สายอาชีพ อันจะเป็นการยืนยัน สภาพการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบผู้ใหญ่สายอาชีพ ให้แน่นอนอีกครั้งหนึ่ง